Dosarul nr. 2-22096456-12-2-06072022-1
(nr. 2-14704/22)

HOTĂRÎRE
În numele Legii

27 aprilie 2023 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Judecătorul Ioana Chironeț
Examinând în procedura cererilor cu valoare redusă cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul lui**********, avocatul Tamara Boubătrîn împotriva lui ********** cu privire la recuperarea venitului ratat și cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantul -******** la 05.07.2022, prin avocata Tamara Boubătrîn a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui ********** cu privire la recuperarea venitului ratat și cheltuielilor de judecată, formulând următoarele cerințe:

- încasarea de la **********, născut la***** IDNP *****, viza de domiciliu mun.Chișinău ***** în beneficiul lui********** venitul ratat în mărime de 48546 lei (patruzeci și opt mii cinci sute patruzeci și șase lei) din perioada dizabilității de la 04 septembrie până la 21 octombrie 2021, cauzată în rezultatul comiterii infracțiunii prevăzută de art.264 alin.(1) Cod penal și a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 5000 lei (cinci mii lei), potrivit bonului de plată de asistență juridică;

În argumentarea acțiunii depuse, partea reclamantă a invocat că, prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani ***** din 09 februarie 2022 s-a încetat procesul penal în privința pârâtului **********, care a comis infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(1) Cod penal; în legătură cu intervenirea amnistiei și s-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată în procesul penal de către********** în partea ce ține de încasarea despăgubirii pentru venitul ratat, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă pe motivul, că „doar informația privind salariul și alte plăți efectuate de către rezidentul parcului pentru tehnologia informației SRL”Complexica” în folosul angajatului********** potrivit căreia, pentru activitatea desfășurată în perioada de la 01 iunie 2021 și pâna la 31 august 2021 a avut un venit sub formă de salariu și alte plăți de stimulare și compensare în sumă de 148925,46 lei nu este suficientă pentru determinarea despăgubirii pentru salariul sau venitul ratat, fiind necesară informația privind venitul mediu lunar net din muncă sau altă activitate a persoanei vătămate din ultimul an înainte de pierderea sau reducerea capacității sale de muncă(pct.18 pagina 9 din sentință).

Indică că, instanța de judecată în sentința din 09 februarie 2021 pronunțată în privința pârâtului **********, în pct.18 la pagina 9, de asemenea a menționat că, pentru a nu admite o

îmbogățire ilicită a părții civile********** or, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile în calitate de venit ratat, ar trebui amânată judecarea cauzei, în conformitate cu prevederile art.387 alin.(3) din Codul de procedură penală, instanța de judecată apreciază că acțiunea civilă în partea ce ține de încasarea venitului ratat urmează a fi admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Menționează că, conform raportului de expertiză judiciară ***** din 22 septembrie 2021 la********** s-a constatat: „Fractura cominutivă maselor laterale drepte S-l, fractura os pubis pe stingă cu antrenarea articulației coxofemurale, edem posttraumatic al țesuturilor moi a șoldului sting, care au putut fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contodent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie".

Potrivit extrasului din fișa medicală a bolnavului de staționar *****eliberată de IMSP Institutul de Medicină Urgentă partea vătămată********** a fost internat în IMSP IMU de la 04 septembrie 2021 și până la 08 septembrie 2021 și externat din secția Ortopedie cu diagnosticul Traumatism multiplu: fractura masei laterale a vertebrei SI pe dreapta, fractura coloanei anterioare a cotilului stâng (T006), Accident rutier (VI32), Fractura corpului pubis (S325), Fractura coloanei anterioare a cotilului stâng (S324), Fractura maselor laterale a vertebrei SI pe dreapta (S32I).

Specifică faptul că, la externarea bolnavului********** i s-a recomandat: regim de lucru limitat pe parcursul tratamentului și al recuperării, regim dietic obișnuit și vizita la medicul de familie.

Mai mult, începând cu data de 04 septembrie 2021 și până la data de 21 octombrie 2021***** s-a aflat pe buletin de boala, având regim de pat.

Potrivit raportului medical policlinica MedPark/Ortopedie și traumatologie din data de 19 octombrie 2021 se confirmă faptul, că partea vătămată***** a acuzat disconfort după mers hemibazin din cauza afecțiunii curente traumatizam în urma accidentului rutier din 04 septembrie 2021 soldat cu fractura hem bazin pe dreapta, tratament conservativ, reluarea mersului la 6 săptămâni posttraumatic.

Astfel, se constată că reclamantul********** dispune de dreptul de a solicita și încasa salariul sau venitul ratat pe perioada pierderii capacității de a munci din cauza traumatismului suportat de la data de 04 septembrie până la data de 21 octombrie 2021, inclusiv.

Totodată, în perioada de până la data de 04 septembrie 2021 reclamantul********** a activat la SRL"Urchin Systems" de la 09 septembrie 2019 până la 31 mai 2021 în funcția de inginer-programator și la ÎCS"Complexica"SRL în funcție de programator sisteme informaționale de la 01 iunie 2021 până la data de 04 septembrie 2021 - data pierderii capacității de a munci în rezultatul comiterii accidentului rutier de pârâtul **********.

Se constată că, aceste date se confirmă prin ordinul *****din 02 septembrie 2019 întocmit de administratorul SRL"Urchin Systems" de angajare în lucru, ordinul *****din 31 mai 2021 întocmit de administratorul SRL"Urchin Systems" de reziliere a contractului de muncă, ordinul nr.19 din 01 iunie 2021 întocmit de directorul ÎCS"Complexica"SRL de angajare în lucru.

Potrivit adeverinței ***** din 17 mai 2022 eliberată de SRL„Urchin Systems", cu semnătură electronica se confirmă că reclamantul *****pe perioada lunilor septembrie 2020 - mai 2021 a avut salariu regulat de la 26250 până la 35158 lei, în total în sumă de 267612 lei.

Potrivit adeverinței***** din 13 mai 2022 eliberată de ÎCS"Complexica"SRL, cu semnătură electronica se confirmă că reclamantul *****pentru luna iunie 2021 a primit salariu în mărime de 49426,08 lei, pentru luna iulie 2021 - în mărime dc 48993,91 lei și pentru luna august

2021 - în mărime de 47665,20 lei, în total în sumă de 146085,19 lei.

Astfel se constată că pe ultimele 12 luni sau în ultimul an până la data de 04 septembrie 2021 reclamantul********** a avut venitul anual brut în sumă de 413.697 lei.

Potrivit art.15 lit.a) Codul fiscal, suma totală a impozitului pe venit se determină: a) pentru persoane fizice, întreprinzători individuali și persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății - în mărime de 12% din venitul anual impozabil.

Ca rezultat se constată că după achitarea impozitului de 12 % din venitul brut reclamantul********** a primit venitul net în sumă de 364053 lei.

Potrivit calculelor (364.053 lei : 12 luni = 30.338 lei) venitul lunar net pe ultimele 12 luni de până la data accidentului rutier este de câte 30.338 lei pentru fiecare lună în parte.

Reclamantul***** s-a aflat la tratament medical în perioada de la 04 septembrie 2021 până la data de 21 octombrie 2021 din care motiv pe această perioadă de timp a avut venit ratat sau nu a primit salariu din cauza dizabilității.

Astfel partea vătămată********** începând cu 04 septembrie 2021 în fiecare lună are venit ratat în mărime de câte 30.338 lei din cauza că în această perioadă de timp nu a primit salariu.

Potrivit raportului medical din data de 19 octombrie 2021 părții vătămate********** i s-a recomandat control la 12 săptămâni posttraumatic cu rezultat CT.

Astfel, se constată că partea vătămată necesita să se trateze până la data de 04 decembrie 2021.

Mai mult, la tratament ambalator partea vătămată s-a aflat de la 04 septembrie 2021 până la data de 21 octombrie 2021, iar începând cu 22 octombrie 2021 și-a reluat activitatea, aflându-se în regim de pat, culcat.

Acest fapt se confirmă prin certificatele medicale ***** din 08 septembrie 2021 și n***** din 12 noiembrie 2021.

Respectiv, în extrasul din fișa medicală a bolnavului de staționar***** din 08 septembrie 2021, eliberată pe numele reclamantului********** sunt enumerate explorările clinice și paraclinice cu tratamentul necesar de urmat după accidentul rutier.

Potrivit informației ***** din 16 iunie 2022 eliberată de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova se confirmă că reclamantului********** i-a fost acordat concediu medical primar și în continuare pe perioada de la 04 septembrie 2021 până la 21 octombrie 2021 cu plata din a șasea zi în mărime de 342 lei 03 bani pentru fiecare zi, suma totală de 4483,11 lei, fiind transmisă spre plată prin intermediul Serviciului Guvernamental de Plăți Electronice MPay, la data de 21 ianuarie 2022.

Din cele relatate supra se constată că pe perioada dizabilității și tratamentului medical venitul ratat este echivalent cu suma venitului obținut pe perioada de 48 zile pe perioada din ultimele 12 luni sau ultimul an până la data accidentului rutier din 04 septembrie 2021, care este echivalent cu suma de 48.546 lei.

Potrivit prevederilor art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Pentru asistența juridică în temeiul contractului de asistență juridică***** din 04 martie 2022 și potrivit bonului de plată ***** din 04 martie 2022 reclamantul********** a achitat plata de 5000 lei.

Mai mult, urmează de evidențiat faptul că în principiu, la stabilirea volumului și costului serviciilor de asistență juridică, au fost luate în considerare prevederile Recomandărilor privind

cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobat de Consiliul Uniunii Avocaților prin decizia ***** din 30.03.2012.

Prin urmare, conform art.art.94, 96 alin.(l) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștiga de cauză toate cheltuielile de judecată, inclusiv cheltuielile de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Prin cererea depusă(f.d.29-31), reclamantul********** și-a majorat cuantumul pretențiilor și a solicitat: de a admite cererea de majorare a cuantumului pretențiilor din acțiunea de baza înaintată de avocatul Boubatrîn Tamara în numele reclamantului*****; de a încasa de la **********, născut la *****IDNP *****, viza de domiciliu mun.***** ***** în beneficiul lui********** venitul ratat în mărime de 55584 lei (cincizeci și cinci mii cinci sute optzeci și patru) pe perioada dizabilității de la 04 septembrie până la 21 octombrie 2021, cauzată în rezultatul comiterii infracțiunii prevăzută de art.264 alin.(1) Cod penal.

În argumentarea cererii depuse, se indică că venitul ratat a fost calculai greșit pe motivul că în ultimele 12 luni sau în ultimul an până la data de 04 septembrie 2021 a avut venitul anual net în sumă de 413697 lei, fapt confirmat prin ordinele de angajare în serviciu și certificatele cu privire la salariul, eliberate de SRL"Urchin Systems", și SRL"Complexica"SRL în care este înregistrat faptul, că a activat în funcția de programator sisteme informaționale.

Potrivit art.15 alin.(1) lit.a), (5) din Legea nr.77 din 21 aprilie 2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației, publicată în Monitorul Oficial *****din 10 iunie 2016, (1)Pentru a facilita crearea și activitatea parcurilor pentru tehnologia informației, statul acordă rezidenților acestora următoarele stimulente: a)impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în mărime de 7% din venitul din vânzări, care însă nu va fi sub suma minimă stabilita la alin.(2), care include următoarele impozite și taxe: impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, impozitul pe venit din salariu, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajați și angajatori, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală datorate de angajați și angajatori, taxele locale, impozitul pe bunurile imobiliare și laxa pentru folosirea drumurilor dc către autovehicule înmatriculate în Republica Moldova, datorate de rezidenții parcurilor în conformitate cu legislația aplicabilă. Celelalte impozite și taxe vor fi achitate de rezidenții parcurilor în modul general stabilit.

Astfel, constată că prevederile art.15 lit.a) Codul fiscal nu se răsfrâng asupra lui ***** care are calitatea de salariat în cadrul rezidenților SRL"Urchin Systems", și SRL"Complexica"SRL, din motivul că de la rezident este perceput impozitul unic în mărime de 7%, care include și impozitul pe venit din salariu, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajați și angajatori, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală datorate de angajați.

Prin urmare, relevă că salariul net pe ultimele 12 luni sau ultimul an de până la accidentul rutier din 04 septembrie 2021 constituie 416.879 lei, care potrivit calculelor matematice pentru una lună constituie 34.740 lei.

Respectiv, menționează că pe perioada aflării la tratament medical de la 04 septembrie 2021 până la data de 21 octombrie 2021 are venit ratat în sumă de 55.584 lei (format din 31.266 lei - salariul pentru luna septembrie și 24.318 lei salariul pentru luna octombrie), din cauza că în această perioadă de timp a fost în imposibilitate reală de lucra și a primi salariul lunar, prevăzut de contractul individual de muncă și ordinul de angajare, de la ultimul loc de muncă ÎNS"Complexica"SRL.

Indică reclamantul că, în rest, își menține pretențiile din cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Boubatrîn Tamara în numele său.

Pârâtul – **********, prin referința prezentată instanței(f.d.34-38) nu a recunoscut acțiunea reclamantului********** și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

În argumentarea poziției sale procesuale, pârâtul a invocat următoarele contraargumente: cerințele înserate în cererea de chemare în judecată deja au constituit obiectul procedurii judiciare, fapt consemnat prin Sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani ***** din 09.02.2022, prin care s-a încetat procesul penal în privința lui ********** în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.264 alin.(1) Cod penal, în legătură cu intervenirea amnistiei și s-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată în partea ce ține de încasarea despăgubirilor pentru venitul ratat.

Potrivit sentinței judiciare emise, s-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată în procesul penal de către*************** în partea ce ține de încasarea despăgubirii pentru venitul ratat, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă. În rest, acțiunea civilă înaintată în procesul penal de către********** cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Conform pct.18 al sentinței judiciare, instanța a constatat că, în partea venitului ratat, pe care partea vătămată solicită să fie încasat, instanța atestă, că la momentul actual partea civilă nu a prezentat probe suficiente care să confirme cuantumul acestuia. Doar informația privind salariu și alte plăți efectuate de către SRL"Complexica" în folosul asiguratului********** în perioada 01.06.2021-04.09.2021 nu este suficientă pentru determinarea despăgubirii pentru salariu sau venitul ratat, fiind necesară informația privind venitul mediu lunar net din muncă sau din altă activitate din ultimul an de activitate înainte de pierderea sau reducerea capacității sale de muncă.

Potrivit răspunsului CNAS din 16.06.2022 *****, se comunică că,********** a beneficiat de concediul medical pentru perioada***** și prin urmare ultimului i s-a achitat indemnizație pentru incapacitate de muncă temporară pentru perioada ***** în sumă de 342,03 lei, pentru perioada*****în sumă de 4483, lei.

Invocă că, calculul și plățile îndemnizației pentru incapacitate de muncă sunt efectuate conform Hotărârii Guvernului nr.108 din 03-02-2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de munca. Conform pct.1: Dreptul la indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă (în continuare - *incapacitate de munca)* îl au asigurații sistemului public de asigurări sociale și șomerii/ele care beneficiază de ajutor de șomaj (în continuare - *șomerii/ele),* cu domiciliu sau reședință în Republica Moldova. Conform pct.2: Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se acordă în cazurile când asiguratul angajat în baza contractului individual de muncă sau în baza unui contract de prestări servicii sau persoanele care exercită independent profesiunea de medic în una din formele de organizare a activității profesionale prevăzute de Legea ocrotirii sănătății nr.41 1/1995, pierde temporar capacitatea de muncă. Conform pct.12. Asigurații sistemului public de asigurări sociale au dreptul la următoarele tipuri de indemnizații: a indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă cauzală de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă. Conform pct.21: Condițiile de acordare a indemnizațiilor: a) asigurații au dreptul la indemnizații dacă confirmă un stagiu total de cotizare de cel puțin 3 ani; b) asigurații care confirmă un stagiu total de cotizare de până la 3 ani beneficiază de dreptul la indemnizații dacă confirmă un stagiu de cotizare de cel puțin 9 luni realizat în ultimele 24 de luni premergătoare datei producerii riscului asigurat; Conform pct. 67: Baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la pct.12 și pct.37 lit.a) o constituie venitul mediu

lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate și achitate contribuții individuale de asigurări sociale. Conform pct.68: Venitul asigurat și stagiul de cotizare pentru stabilirea indemnizațiilor prevăzute la pct.12 și pct.37 lit.a) din prezentul Regulament din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat se confirmă în baza informației din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale. Conform p.70[1]: Pentru perioada de activitate în baza unui contract individual de muncă încheiat cu un rezident al parcului pentru tehnologia informației, venitul lunar asigurat al angajatului va constitui 60% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul respectiv, indiferent de mărimea efectivă a venitului salarial pentru munca desfășurată în parc, numărul zilelor lucrate pe parcursul lunii și programul de muncă al acestuia (deplin sau parțial). În sensul aplicării acestei prevederi vor fi considerate lunile în care persoana a lucrat cel puțin o zi. În cazul în care angajatul a activat pe parcursul lunii atât în cadrul unui parc pentru tehnologia informației, cât și în afara acestuia, venitul lunar asigurat va constitui venitul din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale și 60 % din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul respectiv. Cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2021 constituie 8716 lei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.923/2020.

Prin urmare, opinează asupra inadmisibilității aplicării prevederilor art.art.1998, 2013, 2025, 2028-2030 din Codul civil, în contextul în care compensarea venitului ratat și anume salariu în urma intervenirii incapacității temporare de muncă este reglementat expres de prevederile Hotărârii Guvernului nr.108 din 03.02.2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă.

Consideră că, actele prezentate (adeverința de salariu) nu întrunesc condițiile de valabilitate, care ar certifica obținerea unui venit din salariu real și efectiv, ori acesta din urină certifică calcularea salariului. Potrivit art.372 alin.(2) lit.a) din Codul fisca1, în componenta impozitului unic nu se include impozitul pe venit reținut la sursa de plată, stabilit în conformitate cu prevederile art.art.88 alin.(5), 89, 90, 90[1] și 91, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală calculate/reținute la efectuarea plăților în folosul persoanelor fizice, altele decât plățile salariale. Astfel, veniturile persoanei fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, obținute din prestarea serviciilor și/sau lucrărilor (art.88 alin.(5) din Codul fiscal), nu se vor include în componența impozitului unic.

Potrivit art.141 alin.(2) din Codul fiscal, plățile salariale efectuate angajaților sau în folosul acestora de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în baza legislației muncii și actelor normative ce conțin norme ale dreptului muncii nu generează obligații suplimentare privind impozitul pe venit aferent acestor plăți conform titlului II din Codul fiscal, impozitul în cauză fiind inclus în componența impozitului unic reglementat de cap.I titlul X din Codul fiscal.

Potrivit prevederilor art.367 pct.4) din Codul fiscal, plățile salariate reprezintă orice plată efectuată angajaților sau în folosul acestora de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în baza legislației muncii și actelor normative ce conțin norme ale dreptului muncii.

La fel, consideră că sunt aplicabile și dispozițiile Legii nr.414 din 22.12.2006 Cu privire la asigurarea obligatoriu de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, act normativ special, atât pentru situațiile când inculpatul dispune de poliță de asigurare și despăgubirea este achitată de asigurătorul acestuia către persoana păgubită, și în situațiile când inculpatul nu

dispune de poliță de asigurare, despăgubirea va fi achitată de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Fondul de protecție a victimelor străzii. Astfel, conform art.33 a Legii, (1) Fondul de protecție a victimelor străzii se instituie în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente produse de autovehicule ai căror proprietari sau utilizatori nu au respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, de autovehicule neidentificate și/sau obținute pe cale ilicită. (3) Fondul de protecție a victimelor străzii este destinat plăților de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum și plăților de despăgubiri pentru avarierea ori distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces dacă proprietarul sau utilizatorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

În corespundere cu art.118 din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar potrivit art.121, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Indică că, după prevederile art.130 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, iar fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Astfel, conform prevederile art.25 alin.(1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414-XV1 din 22.12.2006, se statuează că, în cazul vătămării corporale, despăgubirea de asigurare se stabilește prin acordul scris dintre persoana păgubită și asigurător. Aliniatul (2) al aceluiași articol, indică că, în cazul prevăzut la alin.(l), despăgubirea de asigurare va include: a) diferența dintre veniturile nete ale persoanei vătămate și indemnizația primită din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat, pe perioada spitalizării și a concediului medical - pentru persoanele salariate; b) venitul mediu lunar net realizat din activități desfășurate la ultimul loc de lucru de persoana vătămată, probat cu documente justificative - pentru persoanele care nu au calitatea de salariat.

Acordul dintre persoana păgubită și asigurător are un caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului, pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepția situației în care, ulterior plății despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiași accident. Așadar, din normele de drept materiale pre citate se atestă că despăgubirea de asigurare, în cazul vătămării corporale, se stabilește prin acordul scris dintre persoana păgubită și asigurător.

La caz,********** prin cererea de chemare în judecată solicită încasarea venitului ratat de la **********, fapt ce contravine legii speciale, și anume prevederilor art.25 alin.(1), (2) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414-XVI din 22.12.2006, or, prevederile art.2028 Cod civil se aplică în condițiile când mărimea prejudiciului evaluat depășește limitele răspunderii asigurătorului de răspundere civilă auto.

Prin urmare, în materia respectivă prejudiciul apare sub forma venitului ratat în mărime de

48546 lei, ca urmare a pierderii sau reducerii capacității de muncă suportate în legătură cu vătămarea sănătății. În acest context, la caz, anume asigurătorul urmează a se expune asupra cuantumului solicitat cu titlu de venit ratat și nicidecum pârâtul, responsabilitate ce nu-i aparține, ori, drepturile persoanei păgubite prin accidentul produs pe teritoriul Republicii Moldova de un autovehicul aflat în posesiunea asiguratului se exercită față de asigurătorul de răspundere civilă auto, în limitele obligației stabilite prin prezenta lege. De altfel spus, dacă mărimea prejudiciului cauzat la avarierea sau distrugerea de bunuri, sau în caz de vătămări corporale sau deces, depășește limitele răspunderii asigurătorului de răspundere civilă auto, obligația de plată a diferenței îi revine persoanei răspunzătoare de producerea accidentului (art.16 alin.(2) din Legea nr.414-XVI). În speță, însă, limitele răspunderii asigurătorului nu au fost depășite și, respectiv, acțiunea nu urma a fi depusă împotriva lui **********, ci împotriva asigurătorului.

Indică că a executat integral prevederile sentinței adoptate în partea recuperării prejudiciului material, împrejurare certificate prin recipisa eliberată de reclamant la 08.03.2022.

În această ordine de idei, solicită respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată depusă de********** împotriva lui ********** cu privire la încasarea venitului ratat.

Aprecierea instanței:

Examinând acțiunea reclamantului********** studiind referința pârâtului ********** în coraport cu probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că acțiunea reclamantului********** împotriva lui ********** privind încasarea venitului ratat în mărime de 55584 lei, potrivit cererii de majorare a pretențiilor, este întemeiată și pasibilă de admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.118 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi applicate.

Conform art.121 și art.122 alin (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului. Circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În conformitate cu art.130 alin.(1)-(4), art.240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluționarea cauzei.

Obiect al examinării prezentei cauze îl constituie verificarea temeiniciei pretenției reclamantului privind încasarea din contul pârâtului a venitului ratat în mărime de 55 584 lei, calculat pentru perioada incapacității temporare de muncă: *****, cauzată în rezultatul comiterii de către pârât a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal.

Cercetarea stării de fapt denotă următoarele:

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09.02.2022, procesul penal în privința lui **********, care a comis infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(1) din Codul penal, a fost încetat în legătură cu intervenirea amnistiei. A fost liberat ********** de răspundere penală în legătură cu actul de amnistie. Acțiunea civilă intentată în procesul penal de către********** cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, a fost admisă partial. S-a dispus încasarea de la ********** în folosul lui********** a sumei de 27073,80 lei cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune și 5000 lei asistență juridică. Acțiunea civilă înaintată în procesul penal de către********** în partea ce ține de încasarea despăgubirii pentru venitul ratat, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă. În rest, acțiunea civilă înaintată în procesul penal de către********** cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, a fost respinsă. A fost admisă integral acțiunea civilă înaintată în procesul penal de către Compania Națională de Asigurări în Medicină. S-a dispus încasarea de la ********** în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cheltuielile suportate pentru acordarea asistenței medicale, suportate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală. S-a dispus încasarea de la ********** în folosul Statului Republica Moldova cheltuielile judiciare în sumă de 320 lei(f.d.8-13).

Sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09.02.2022, a devenit definitivă la 24.02.2022, prin neatacare.

Respectiv, instanța de judecată constată că incapacitatea temporară de muncă a reclamantului********** a survenit ca urmare a acțiunilor culpabile infracționale ale lui **********, care a comis infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(1) Cod penal, fapt care a obținut puterea lucrului judecat, fiind stabilit prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09.02.2022 și, respectiv, nu poate fi pus în discuție din nou.

La fel, instanța penală a admis în principiu acțiunea civilă înaintată în procesul penal de către********** în partea ce ține de încasarea despăgubirii pentru venitul ratat, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă, ceea ce și a declanșat intentarea acestui proces civil.

Temeiul şi condiţiile generale ale răspunderii delictuale, sunt prevăzute de art.1998 Cod civil, care prevede: (1) Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. (2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. (3) O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. (4) Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimţămîntul persoanei vătămate, cu condiţia că persoana cunoştea sau trebuia să cunoască consecinţele rugăminţii sau ale consimţămîntului, şi dacă fapta autorului nu contravine bunelor moravuri.

Art.2028 Cod civil, ”Răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrităţii corporale sau prin altă vătămare a sănătăţii” prevede: (1) În caz de vătămare a integrităţii corporale sau de altă vătămare a sănătăţii, autorul prejudiciului are obligaţia să compenseze persoanei vătămate salariul sau venitul ratat din cauza pierderii sau reducerii capacităţii de muncă, precum şi cheltuielile suportate în legătură cu vătămarea sănătăţii – de tratament, de alimentaţie suplimentară, de protezare, de îngrijire străină, de cumpărarea unui vehicul special, de reciclare profesională etc. (2) Determinarea salariului sau venitului ratat din cauza vătămării integrităţii corporale sau altei vătămări a sănătăţii se efectuează conform art.2029 şi 2030. (3) La determinarea salariului sau venitului ratat nu se iau în considerare pensia de dizabilitate, stabilită

persoanei vătămate în legătură cu vătămarea integrităţii corporale sau cu o altă vătămare a sănătăţii şi nici alte indemnizaţii sau sume, plătite pe linia asigurărilor sociale de stat. (4) Volumul despăgubirilor ce se cuvin, în conformitate cu prezentul articol, cu art.2029 şi 2030, persoanei vătămate poate fi mărit prin lege sau contract. (5) Răspunderii pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrităţii corporale sau prin altă vătămare a sănătăţii i se aplică dispoziţiile legale privind răspunderea extracontractuală, chiar dacă prejudiciul a fost cauzat cu ocazia executării unei obligaţii contractuale. Cu toate acestea, persoana vătămată poate invoca stipulaţiile contractului dacă acestea îi sînt mai favorabile decît dispoziţiile privind răspunderea extracontractuală.

Iar potrivit art.2029 Cod civil, ”Determinarea despăgubirii pentru salariul sau venitul ratat”: (1) Despăgubirea pentru salariul sau venitul ratat se stabileşte pe baza venitului mediu lunar net din muncă sau altă activitate a persoanei vătămate din ultimul an înainte de pierderea sau reducerea capacităţii sale de muncă ori, în lipsă, pe baza venitului lunar net pe care l-ar fi putut realiza, ţinîndu-se seama de calificarea profesională pe care o avea sau ar fi avut-o la terminarea pregătirii pe care era în curs să o primească. (2) Cu toate acestea, dacă persoana vătămată face dovada posibilităţii obţinerii unui salariu sau venit mai mare în baza unui contract încheiat în ultimul an, iar acesta nu a fost pus în executare, se va ţine seama în determinarea despăgubirii de aceste venituri. (3) Dacă persoana vătămată nu avea o calificare profesională şi nici nu era în curs să o primească, despăgubirea va fi egală cu suma brută a salariului minim pe ţară stabilit de Guvern.

Conform raportului de expertiză judiciară ***** din 22 septembrie 2021 la********** s-a constatat: „Fractura cominutivă maselor laterale drepte S-l, fractura os pubis pe stingă cu antrenarea articulației coxofemurale, edem posttraumatic al țesuturilor moi a șoldului sting, care au putut fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contodent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie”.

**********eliberată de IMSP Institutul de Medicină Urgentă********** a fost internat în IMSP IMU de la 04 septembrie 2021 și până la 08 septembrie 2021 și externat din secția Ortopedie cu diagnosticul Traumatism multiplu: fractura masei laterale a vertebrei SI pe dreapta, fractura coloanei anterioare a cotilului stâng (T006), Accident rutier (VI32), Fractura corpului pubis (S325), Fractura coloanei anterioare a cotilului stâng (S324), Fractura maselor laterale a vertebrei SI pe dreapta (S32I).

Începând cu data de 04 septembrie 2021 și până la data de 21 octombrie 2021********** s-a aflat pe buletin de boala.

Potrivit raportului medical policlinica MedPark/Ortopedie și traumatologie din data de 19 octombrie 2021 se confirmă faptul că,***** a acuzat disconfort după mers hemibazin din cauza afecțiunii curente traumatizam în urma accidentului rutier din 04 septembrie 2021, soldat cu fractura hem bazin pe dreapta, tratament conservativ, reluarea mersului la 6 săptămâni posttraumatic.

Materialele dosarului confirmă că, în perioada de până la data de 04 septembrie 2021 reclamantul********** a activat la SRL”Urchin Systems” de la 09 septembrie 2019 până la 31 mai 2021 în funcția de inginer-programator și la ÎCS”Complexica”SRL în funcție de programator sisteme informaționale de la 01 iunie 2021 până la data de 04 septembrie 2021 - data pierderii temporare a capacității de a munci în rezultatul comiterii accidentului rutier de pârâtul **********.

Potrivit adeverinței ***** din 17 mai 2022 eliberată de SRL„Urchin Systems”, se confirmă

că reclamantul********** pe perioada lunilor septembrie 2020 - mai 2021 a avut salariu regulat de la 26250 până la 35158 lei, în total în sumă de 267612 lei.

Potrivit adeverinței***** din 13 mai 2022 eliberată de ÎCS”Complexica”SRL, se confirmă că reclamantul********** pentru luna iunie 2021 a primit salariu în mărime de 49426,08 lei, pentru luna iulie 2021 - în mărime dc 48993,91 lei și pentru luna august 2021 - în mărime de 47665,20 lei, în total în sumă de 146085,19 lei.

Reclamantul***** s-a aflat la tratament medical în perioada de la 04 septembrie 2021 până la data de 21 octombrie 2021 din care motiv pe această perioadă de timp a avut venit ratat, deoarece nu a primit salariu din cauza incapacității temporare de muncă, ca urmare a accidentului comis de pârât.

Astfel, se constată că reclamantul********** dispune de dreptul de a solicita și încasa venitul ratat sub formă de salariu pe perioada pierderii capacității de a munci din cauza traumatismului suportat de la data de 04 septembrie până la data de 21 octombrie 2021, inclusiv.

Respectiv, salariul net pe ultimele 12 luni sau ultimul an de până la accidentul rutier din 04 septembrie 2021 constituie 416879 lei, care potrivit calculelor matematice pentru o lună constituie suma de 34740 lei.

Prin urmare, pe perioada aflării la tratament medical de la 04 septembrie 2021 până la data de 21 octombrie 2021, este întemeiată acțiunea reclamantului privind încasarea venitului ratat în sumă de 55584 lei (format din 31266 lei - salariul pentru luna septembrie și 24318 lei salariul pentru luna octombrie), or, în această perioadă de timp reclamantul a fost în imposibilitate reală de a munci și a primi salariul, prevăzut de contractul individual de muncă și ordinul de angajare, de la ultimul loc de muncă ÎNS”Complexica”SRL, iar persoana răspunzătoare de acest prejudiciu este pârâtul, care a comis în privința reclamantului infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(1) Cod penal. Respectiv, pârâtul, fiind persoana care a acționat față de reclamant ilicit și cu vinovăție, este obligat să repare prejudiciul patrimonial cauzat sub forma salariului ratat, cauzat prin infracțiune.

Conform art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Potrivit art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

La depunerea acțiunii, reclamantul a suportat cheltuieli de judecată cu titlu de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Conform recomandării, privind cuantumul onorariilor avocaților şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată de către Consiliul Uniunii avocaților din Republica Moldova, prin Decizia ***** din 30.03.2012, pornind de la practica CEDO, care prevede că cheltuielile pentru asistența juridică şi onorariul avocatului trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime, să țină cont de complexitatea cauzei; dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența.

La stabilirea cuantumului privind cheltuielile de asistență juridică instanța de judecată reține că, la materialele cauzei a fost prezentat bonul de plată, prin care se confirmă achitarea

sumei de 5000 lei, cu titlu de asistență juridică, suma care este apreciată de către instanța de judecată ca fiind reală, necesară și rezonabilă.

Prin urmare, instanța de judecată conchide că cheltuielile de judecată suportate de reclamant la depunea acțiunii urmează a fi compensate reclamantului din contului pârâtului în temeiul art.art.94, 96 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile articolelor 85, 96, 98, 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se admite integral cererea de chemare în judecată depusă de********** către ********** cu privire la încasarea venitului ratat și cheltuielilor de judecată, ca fiind întemeiată.

Se încasează din contul lui **********, născut la *****cod personal *****, în beneficiul lui********** născut la *****, venitul ratat în mărime de 55 584 (cincizeci și cinci mii cinci sute optzeci și patru) lei și cheltuielile de judecată cu titlu de asistență juridică în mărime de 5000 (cinci mii) lei.

Se încasează din contul lui **********, născut la *****cod personal *****, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1667 (una mie șase sute șaizeci și șapte) lei 52 bani.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Judecătorul Ioana Chironeț

Notă: În conformitate cu art. 236 alin. (7) Cod de procedură civilă, în legătură cu faptul că, prin Hotărârea CSM nr. 132/8 din 2 mai 2023, judecătorul Ioana Chironeț a fost detașată pentru exercitarea mandatului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii începând cu data de 2 mai 2023 până la 2 mai 2029, textul integral al hotărârii este semnat de Vicepreședintele interimar al Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Dl. Serghei Dimitriu.

Vicepreședintele interimar
al Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) Serghei Dimitriu